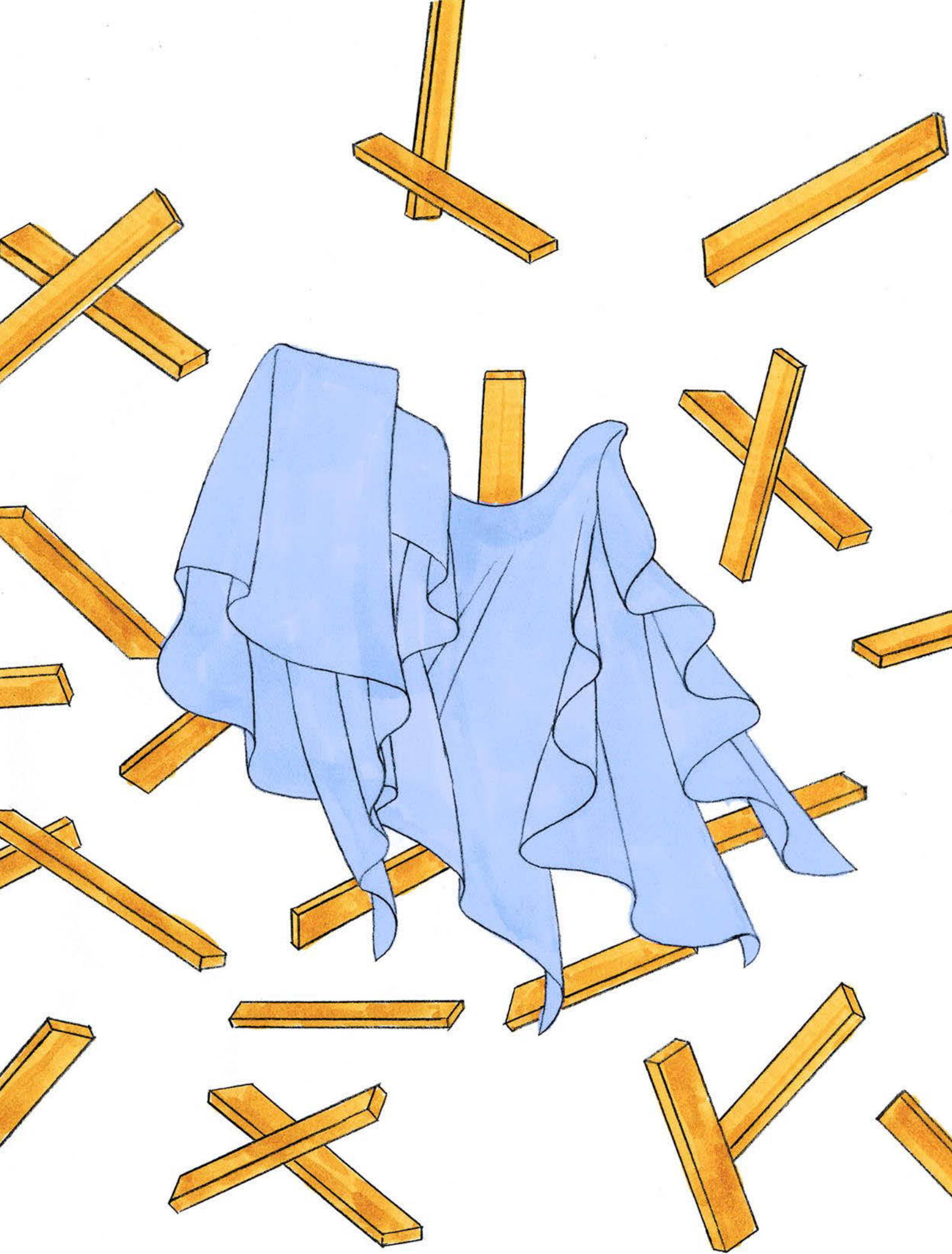

Sillä välin

MITEN KIRJANI SYNTYI?

Erik Solin

TAITEEN KANDIDAATIN OPINNÄYTETYÖ
GRAAFISEN SUUNNITTELUN KOULUTUSOHJELMA
MEDIAN LAITOS
TAITEIDEN JA SUUNNITTELUN KORKEAKOULU
AALTO-YLIOPISTO
KEVÄT 2014

Tekijä Erik Solin

Työn nimi Sillä välin. Miten kirjani syntyi?

Laitos Median laitos

Koulutusohjelma Graafisen suunnittelun koulutusohjelma

Vuosi 2014

Sivumäärä 34

Kieli suomi

Tiivistelmä

Opinnäytetyöni on produktiopainotteinen tutkielma. Kandidaatintyöni koostuu kahdesta osasta: piirustuksia, maalauksia ja sarjakuvaa sisältävästä kirjasta sekä tutkielmaosuudesta, jossa käsittelen produktiota ideointivaiheesta valmiiksi kirjaksi. Taustoitin motiiveja kirjani takana etsimällä määritelmää piirustustaidolle ja pohdin sen merkitystä piirtäjän näkökulmasta. Lisäksi käsittelen perfektionismiani ja metodeja, jotka olen ottanut käyttöön itsekriittisyyttä hillitäkseeni.

Avainsanat piirtäminen, piirustus, piirtämisen taito, piirustustaito, kirja, perfektionismi

---

SISÄLLYS

1. JOHDANTO	3
TAUSTA	4
TAVOITTEET	4
2. PIIRTÄMISEN TAITO JA ONGELMA	7
PERFEKTIONISMINI JUURET	7
PIIRTÄMISEN TAITO	8
LUOVUUDESTA	10
KUINKA PYRIN IRTI PERFEKTIONISMISTA	10
3. PRODUKTIO: SILLÄ VÄLIN	13
MIKÄ TEOKSENI ON?	13
NIMESTÄ	14
SISÄLTÖ JA KUVIEN AIHEET	14
VÄLINEIDEN VALINTA JA JÄLKIKÄSITTELY	19
KANNET JA SELKÄ	22
SIDOSASUSTA	23
VALMIS KIRJA KUVIN	25
4. LOPUKSI	30
+ LÄHTEET	33

I

JOHDANTO

Kandidaatintyöni koostuu kahdesta osasta: piirustuksia, maalauksia ja sarjakuvaa sisältävästä kirjasta sekä tutkielmaosuudesta, jossa käsittelem suurilta osin produktiota, sen taustaa ja tekoprosessia. Tutkimuskysymykseni on: miten kirjani syntyi?

Produktioni on käsin sidottu, lasertulostimella printattu kirja nimeltä *Sillä välin*. Se sisältää noin sadan sivun verran piirustuksia, maalauksia ja sarjakuvaa. Nimi viittaaakin perinteiseen sarjakuvakerrontaan, ja samalla se tarjoaa löyhän punaisen langan kuvien ja tarinoiden välille. Sarjakuvat ovat sisällöltään kuitenkin kaukana perinteisestä sarjakuvasta, sillä niissä ei ole varsinaista juonta tai tarinaa.

Tutkielman toisessa luvussa etsin määritelmää piirustustaidolle ja pohdin sen merkitystä piirtäjän näkökulmasta. Lisäksi käsittelem perfektionismiani ja metodeja, jotka olen ottanut käyttöön itsekriittisyyttä hillitäkseni. Näitä aiheita taustoittaakseni tutustuin muun muassa Onni Ojan kirjaan *Piirtämisen taito* sekä Antero Salmisen *Pääjalkaiseen*.

Kolmannessa luvussa esittelen yksityiskohtaisesti kandidaatintyöni pääosuuden eli kirjan nimeltä *Sillä välin*. Lisäksi kerron inspiraatiosta ja ajatuksista sen taustalla yksittäisten kuvien kautta.

Neljännessä luvussa käyn läpi tavoitteet ja pohdin onnistumistani niissä. Kerro myös tuntemuksistani koko projektia kohtaan. Pohdiskelen luvun lopuksi vielä tulevaisuudensuunnitelmiani kirjaa varten.

Haastattelin tutkielmaani varten kolmea sarjakuvataiteilijaa ja piirtäjää. He ovat amerikkalainen Matt Lock sekä englantilaiset Faye Coral Johnson ja Mike Redmond. Rajasin haastattelut kuitenkin pois lopullisesta tutkielmastani, jotta se ei paisuisi liian suureksi. Haastattelut tuntuivat myös vievän työtäni harhapoluille ja kauemmas tutkielman ytimestä eli omasta produktiostani.

TAUSTA

Valitsin projektin aiheen hyvin henkilökohtaisista syistä. Tarina tämän projektin ja erityisesti produktioni takana voisi alkaa jo varhaisesta lapsuudestani; hetkestä, jolloin ensi kertaa tartuin piirustusvälineeseen ja kosketin sillä paperin pintaa. Vaikka käsittelenkin tutkielmassani myös muistojani varhaisista piirustustunte-
muksistani, koen varsinaiseksi ajatusten liikkeellepanijaksi belgialaisen sarjakuvataiteilijan Olivier Schrauwenin kokoelmateoksen *Mies joka antoi partansa kasvaa* (2011, Huuda Huuda ja Kreegah Bundolo; KUVA 1). Ennen kyseiseen teokseen tutustumista käsitykseni sarjakuvasta pohjautui pääosin *Aku Ankkaan*, *Tinttiin* ja satunnaisiin supersankarisarjakuvuihin.

Olivier Schrauwenin omintakeisen kerronta- ja piirustustyylin (KUVA 3) myötä aloin ymmärtämään sarjakuvan mahdollisuuden ja merkityksen silkan viihteen sijaan sekä taiteenmuotona että tärkeiden ja suurien teemojen käsittelemisen välineenä. Sarjakuvataide tempaisi nopeasti mukaansa Sarjakuvakeskuksen erinomaisten valikoiman ja ystäväni suositusten ansiosta. Vähitellen minulle valkeni sarjakuvamaailma kaikessa moninaisuudessaan aina valloittavan abstraktista mieltävaivaavan absurdiin.

Zinejen maailma avautui sekä Sarjakuvakeskuksen että internetin kautta. Ryhdyttyäni vuonna 2012 piirtämään hieman aiempaa aktiivisemmin monen vuoden tauon jälkeen, aktivoitin kuvayhteisöpalvelusivuston flickr.comin käyttäjänä. Sivusto rakentuu käyttäjien lisäämien kuvien ympärille. Tärkeänä ominaisuutena sivustolla on sosiaalisten verkostojen rakentuminen käyttäjien välille kommentointi- ja viestimismahdollisuuksien avulla. Sivuston kautta tilailin pienjulkaisuja suoraan taiteilijoilta, ja tutustuin pienkustantamoihin ympäri maailmaa.

Nyt muutaman vuoden sarjakuvaintoilun jälkeen kirjahyllyssäni on kuutisenkymmentä sarjakuva-albumia ja zineä. Viimeisimpinä lisäyksinä ovat amerikkalaisen CF:n eli Christopher Forguesin teokset *Sediment* (2011, PictureBox; KUVA 2) ja *Mere* (2012, PictureBox). Nämä kaksi teosta vastaavat muodoltaan omaa kirjaani. Ne ovatkin toimineet suurena inspiraation lähteenä sekä sisällöllisesti että muodon puolesta. Kerron lisää inspiraation lähteistä oman kirjani yhteydessä tutkielman kolmannessa luvussa.

TAVOITTEET

Projektin tavoitteena oli piirtämiseni kehittäminen luontevammaksi ja nopeammaksi. Taustalla oli haaveeni päästä eroon viimeisistä perfektionismin rippeistä, jotka ovat olleet osasyynä aiemmin hitaaseen ja vaivalloiseen työskentelyyni. Näihin aiheisiin palaan tutkielman toisessa luvussa.

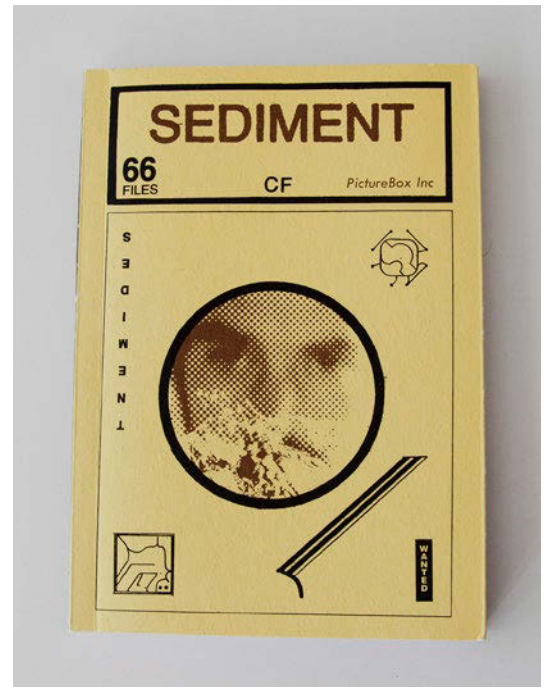
Päätavoitteenani oli saada *Sillä välin* -kirja valmiiksi ja saavuttaa päämääräksi asettamani sadan sivun määrän.

Tavoitteiden saavuttamisesta kerron tutkielman neljännessä luvussa.

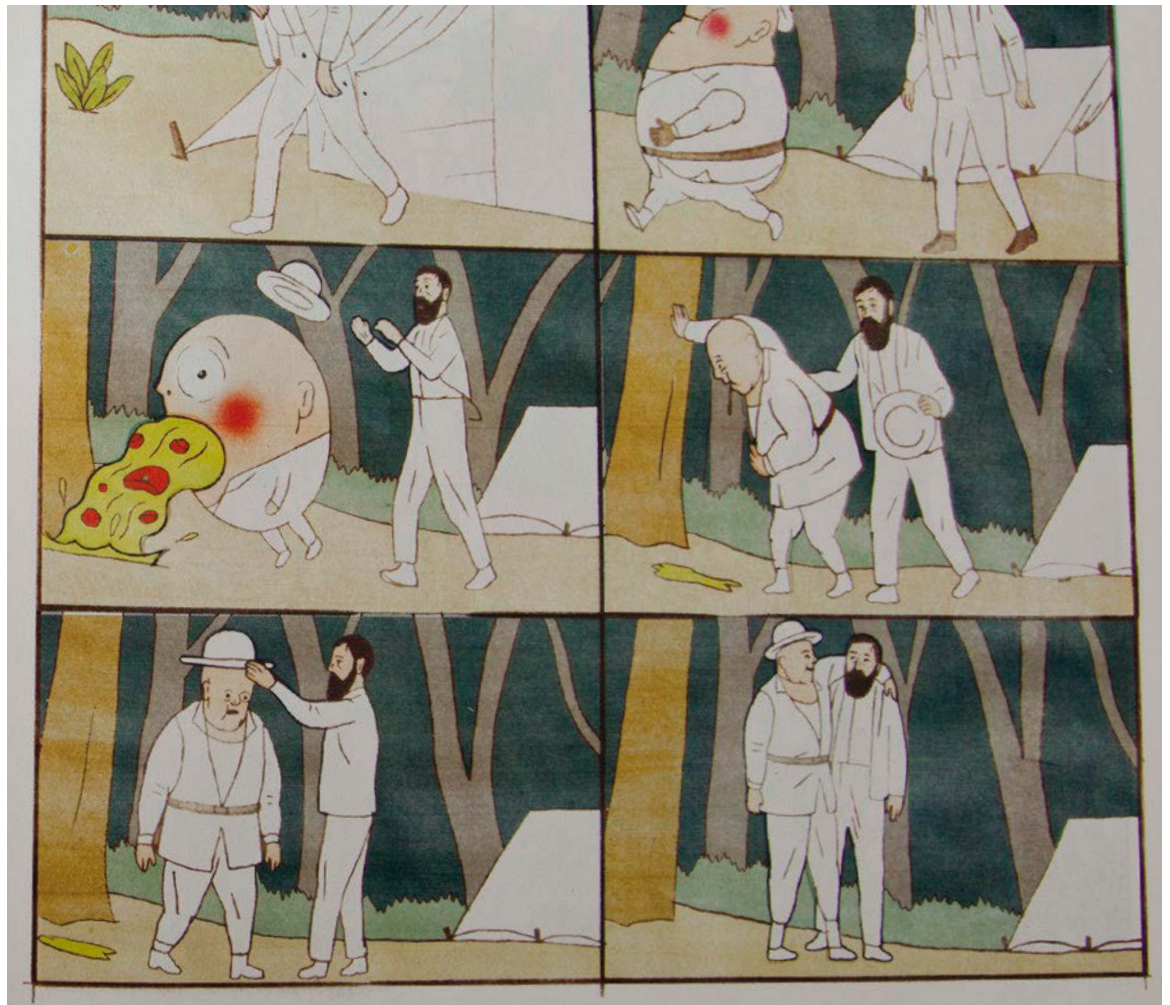

KUVA 1 Olivier Schrauwenin *Mies joka antoi partansa kasvaa* (2011) oli ensimmäisiä sarjakuvakirjojani. Se käynnisti innostukseni sarjakuvaan.

KUVA 2 Christopher Forguesin *Sediment* (2011) inspiroi minua omaa kirjaa suunnitellessani.

KUVA 3 Schrauwenin piirrostyyli on yhdistelmä klassista sarjakuvaa ja leikkisää tarinankerrontaa. Kuva on yksityiskohta kirjan *Mies joka antoi partansa kasvaa* sanattomasta tarinasta *Tunnelmakuvia Kongosta* (sivulta 13).

KUVA 4 Yksityiskohta vuoden 2010 aikana aloittamastani piirroksesta, johon käytin mallina valokuvaa. Piirros on 50x70 cm kartongille 0,1 mm tussikynällä piirretty ilveksen pää. Monien muiden teosteni tapaan tämäkin on jäänyt kesken.

PIIRTÄMISEN TAITO JA ONGELMA

Tässä luvussa käsittelen piirtämiseni historiaa, perfektionismia ja piirustustaidon käsitettä. Aineistona käytän kirjallisuuden lisäksi omia kokemuksiani ja näkemyksiäni aiheista. Piirtämisellä viitataan tässä tutkielmassa omalähtöiseen taiteelliseen työskentelyyn ja itseilmaisuun.

PERFEKTIONISMINI JUURET

Mielikuvituksesta piirtäminen on aina ollut minulle haasteellista. Inspiraation ja idean saadessani olen turhautunut viimeistään alkaessani piirtämään, sillä en ole kokenut kykeneväni toteuttamaan piirroksia mielikuvieni mukaisiksi. Joskus jo pelkkä kynän jäljen näkeminen paperilla on aiheuttanut pettymyksen tunteen. Tästä syystä tarvitsin valokuvia malliksi. Valokuvien kopioiminen yksityiskohdista myöten ohjasi piirtämistäni hitaaseen ja tarkkaan tyyliin. Silloin harvoin, kun innostuin piirtämään ilman mallia sovelsin samanlaista hidasta ja tarkkaa piirustustyyliä. Hyvin usein kyllästyin jonkin ajan kuluttua ja hylkäsin piirrokseni keskeneräisinä. (KUVA 4.) Niihin töihin, jotka piirsin valmiiksi asti en ollut tyytyväinen. Totesin olevani perfektionisti enkä kyennyt voivani muuttaa asiaa. Vaikka tuskailusta huolimatta piirtäminen oli ollut suuri intohimoni, hylkäsin harrastuksen moneksi vuodeksi.

Tutkielmaani varten ryhdyin pohtimaan, mistä hankala suhtautumiseni piirtämiseen on johtunut. Palasin aina lapsuuden muistoihin asti.

Piirsimme ja maalasimme isoveljeni kanssa lähes päivittäin ja muistelen nauttineeni taiteilusta suuresti. Suoraan mallista piirsin vain harvoin. Kuva-aiheita pulpahteli mieleen aina jääkiekkomaalivahdeista ja televisiosarjojen hahmoista eläimiin ja arjen tapahtumiin. Kaksi vuotta vanhempi isoveljeni oli minua selkeästi kehittyneempi piirtämisessä. Hänen tekninen taituruutensa inspiroi, mutta samalla kaidehdin hänen kykyään piirtää luontevasti hahmoja monimutkaisista kuvakulmista ja hankalissa asennoissa. Kenties tämä jatkuva altistuminen selkeästi paremmin ja monipuolisemmin todellisuutta kuvaavasta piirtämisestä sai minut alitajuisesti korottamaan vaatimuksia itseltäni.

Ala-asteikäisenä olin luokan lahjakkain piirtäjä. Sain runsaasti kehuja töistäni ja piirtämistäidostani muodostui tärkeä osa identiteettiäni. Muistan neljännellä luokalla saaneeni tehtäväksi piirtää luokan liitutaululle mallista täytetyn kärpän. Koin

tehtävän kunnianosoituksena, mutta muistan selkeästi samalla jännittäneeni piirtämistä luokan edessä. Mitä jos epäonnistun?

Tämä ajatus on yleinen perfektionistille. Wikipedian määritelmän mukaan perfektionismi tarkoittaa persoonallisuuden piirrettä, jolle on ominaista virheettömyyteen pyrkiminen yhdistettynä ylikriittiseen itsearviointiin. Perfektionismiin liittyy usein myös pelko epäonnistumisesta. (internetlähde: Perfectionism (psychology).) Olin siis jo kymmenvuotiaana omaksunut perfektionismin piirteitä.

Olin epäonnistumisen pelosta huolimatta ylpeä karpästä, sillä onnistuin siinä odotusteni mukaisesti. Muistan olleeni kuitenkin huojentunut, kun se seuraavana päivänä oli pyyhitty pois taululta.

Myöhemmällä iällä itsekriittisyyteni kasvoi ja pelkäsin tehdä piirroksia valmiiksi epäonnistumisen pelossa. Näin tapahtui etenkin silloin, kun olin erityisen tyytyväinen piirroksen alkuvaiheessa. Tiesin kuitenkin olevani taitava piirtäjä ja haudoin taitoani odottaen sen kypsymistä. Tämä johti lopulta siihen, että piirustustaitoni jäivät pitkäksi aikaa taitavan yläasteikäisen tasolle.

Itsekriittisyyden kasvaminen iän myötä ei ole lainkaan tavatonta. Kasvatustieteen tutkijan Michael Dayn tutkimus tukee tätä kaavaa. Tutkimuksessa selvitettiin iän yhteyttä piirustustaitoon ja itsearviointiin. Ensinnäkin, se osoitti piirustustaidon kehittyvän iän myötä. Toiseksi, iän ja piirustustaidon karttuessa lapsen arvio omasta suorituksestaan heikkeni. (Day 1981, 126.) Sitä tutkimus ei osoita, vaikuttaako piirustustaidon kehittyminen negatiivisesti lapsen itsearvioon.

Pidän itseäni edelleen tietyssä määrin taitavana piirtäjänä, mutta useissa piirustustaidon osa-alueissa taitoni ovat hyvin puutteelliset. Osa-alueista kerron enemmän osiossa *piirtämisen taito*.

PIIRTÄMISEN TAITO

Mitä piirtämisen taito oikeastaan tarkoittaa? Mikä merkitys sillä on piirtäjän kannalta? Voiko kuvataiteellista työskentelyä harjoittaa ilman taitoa, ja mikä tällaisen työskentelyn tuloksen arvo on?

Piirustuksen harjoitusoppaassa *Piirtämisen taito* Onni Oja toteaa luotettavan piirustustaidon olevan ”kaiken kuvataiteellisen työskentelyn ainoa varma perustus” (Oja 1957, 7). Mitä Oja piirustustaidolla varsinaisesti tarkoittaa jää hieman epäselväksi.

Wikipedia määrittelee taidon seuraavasti: ”Taito on kyky jonkin asian tekemiseen ja erityisesti sen tekemiseen hyvin. – Taidon oppiminen perustuu siihen, että mielen näkemys – tapahtumasta vastaa yksityiskohtaisesti todellista tapahtumaa.” (internetlähde: Taito.) Piirtämisessä visuomotorinen kyky eli havainnon tai havaintomielikuvan ja käden motoriikan koordinaatio (internetlähde: Käsien hienomotoriikka) korostuu. Visuomotorinen kyky on erityisen tärkeä etenkin todellisuutta representoivaa kuvaa piirrettäessä, sillä esittävän kuvan tunnistettavuus riippuu toteutuksen onnistuneisuudesta.

Tutkija Michael Daylla on kaksi näkökulmaa taiteen tuottamiseen: taito ja ilmaisu. Ilmaisun hän määrittelee merkityksen tai tunteen välittämiseksi ja taidon kyvyksi hallita keinot ilmaisuun. (Day 1981, 121). Tällä hän tarkoittanee

käytännössä kaikkea käden hienomotorisista kyvyistä käytettävän piirustusvälineen tuntemiseen ja hallintaan.

Lainaten taiteilija Edgar Degas'ta Oja väittää piirtämistaidon olevan synnynä lahja (Oja 1957, 9). En tiedä pitääkö väite paikkansa, mutta sen merkitys on vähintäänkin kyseenalainen. Tuntuu epärealistiselta rajata mahdollisuus hyvään piirustustaitoon vain niille onnekkaille, joita sattuma suosii. Lisäksi taidolla viitataan yleensä opittuun kykyyn, ei geenien kautta perittyihin ominaisuuksiin eli lahjoihin. Perehtymättä aiheeseen sen syvemmin uskon kuitenkin, että perityt ominaisuudet tarjoavat hyvät edellytykset taidon saavuttamiseen. Näitä ominaisuuksia voisivat olla esimerkiksi visuaalinen hahmottamiskyky ja motoriset taidot. Tämän uskomuksen perustan päiväkotityössä saamaani laajaan kokemukseen lasten piirtämisestä. Piirtämisen luontevuus ja hahmottamisen helppous vaihtelevat suuresti jo kolme vuotiaiden välillä. On epätodennäköistä, että tämä luontevuus näin varhaisessa vaiheessa olisi työskentelyn kautta ansaittu tulos.

Piirustustaidon määritelmä on monimutkainen ja se johtunee piirtämisen lukuisista käyttötarkoituksista. On helpompaa lähestyä määritelmää pohtimalla mikä on ominaista taitavalle piirtäjälle. Käden hienomotoriikka ja mielikuvien toisentamiskyky ovat vain pintaraapaisu aiheeseen.

Oja esittelee Piirtämisen taito -kirjassaan eräänlaisen työpakin, jonka kaikki osat taitavalla piirtäjällä täytyy olla hallussa. Näitä ovat esimerkiksi eri piirustusvälineiden hallinta, tilan ja muodon eli kolmiulotteisuuden piirtämisen kyky, sommittelukyky, materiaalintunnon piirustuskyky sekä luonnonmuotojen ja anatomian tuntemus. Kirjan sivuilla toistuu muisti ja sen laajentaminen. (Oja 1957.) Ojan mukaan taitava piirtäjä kykenee muistin varassa piirtämään kaiken vaadittavan. Tämä tarkoittaa aiemmin mainittujen työkalujen sisäistämistä jatkuvan toiston kautta. Hänen mukaansa myös havainnosta piirrettäessä yleensä pelkkä vilkaisu riittää; loput kuvaan täydentyvät siitä tietokannasta, jonka piirtäjä on muistiinsa tallettanut. (Oja 1957, 189.) Tämän perusteella voisi ajatella, että piirtämisen taito on yhtä kuin piirtäjän tieto ja jatkuvan harjoittamisen tuoma varmuus.

Ojan teorian mukaan oma piirustustaitoni on vajavainen juuri tästä syystä. En ole varhain kehittyneen perfektionismin ja kenties mielenkiinnon puutteen vuoksi kehittänyt itselleni kattavaa muistivarastoa piirtämistä varten. En silti kutsu itseäni piirustustaidottomaksi. Jätän avoimeksi kysymyksen: onko piirustustaito sittenkin subjektiivinen käsite?

”Tämä kirja on tarkoitettu lahjakkaille piirustuksen harrastajille. Hedelmättömällä harrastelulla ja mekaanisesti luontoa kopioivalla piirtelyllä ei mielestäni ole mitään arvoa edes ajanvietteenä.” (Oja 1957, 9.) Ojan elitistinen ajattelutapa piirtämisestä on onneksi hyvin vanhentunut. Onhan taiteen saralla useaan kertaan romutettu käsitys taidon merkityksestä ja kasvatettu eroa taiteen ja taidon käsitteiden välille. Piirtämisharrastuksen — taitavan tai taitamattoman — merkitys ja arvo lienee tekijän itsensä määriteltävissä. Toisaalta hyöty hyvästä piirustustaidosta on silti kiistaton.

On itsestään selvää, että tekninen taituruus ja tarkkuus ovat olleet tärkeitä ominaisuuksia esimerkiksi arkkitehdeille ja tietokirjojen kuvittajille. Tutkielmassani käsitteelen kuitenkin piirtämistä taiteellisenä työskentelynä ja itseilmaisun välineenä. Piirtämisprosessin vaivattomuus, luovuus ja mielikuvituksen rikkaus korostuvat tästä näkökulmasta piirtämistä tarkasteltaessa. Vaivattomuudella ja aiemmin mainitsemallani luontevuudella tarkoitan piirtämisprosessin esteettömyyttä. Tämä sisältää piirtäjän kyvyn ja rohkeuden lähestyä pyrittyä päämäärää ilman henkisiä tai fyysisiä rajoitteita. Hyvä esimerkki henkisestä rajoitteesta on perfektionismi ja sen aiheuttamat pelot ja epävarmuudet. Fyysisiä rajoitteita ovat esimerkiksi heikkoudet käden hienomotoriikassa.

Muistojeni ja kokemusteni perusteella tämä vaivattomuus on erityisen luontais- ta pienillä lapsilla. Harva lapsi on huolissaan piirustuksen kömpelöstä toteutukses- ta tai piirretyn kuva-aiheen tulkinnanvaraisuudesta.

”Vaikka leikki-ikäinen ei teekään kuvia luodakseen ’taideteoksia’, hänen hah- mottamistavassaan on jotain ainutkertaista ja toistumatonta, mitä monet moder- nit taiteilijat ovat ihailleet ja tavoitelleet omassa työssään.” (Salminen 1988, 63.) Michael Dayn näkemyksen mukaan tätä ainutlaatuisuutta tai omaperäisyyttä usein tulkitaan virheellisesti luovuudeksi. Lapsen on mahdotonta rikkoa konventiota en- nen konvention tiedostamista ja omaksumista. Lapsen taiteellinen työskentely on täten konventiota edeltävää (’pre-conventional’), ei omaperäistä (’unconventional’). (Day 1981, 122.) Tämän perusteella Day pitää tietoa ja oppineisuutta luovuuden edellytyksenä. Mielestäni määritelmä ei ole kuitenkaan ongelmaton. Myös aikuisen tiedossa voi olla puutteita, minkä tuloksena piirtäminen saattaa saada yllätyksellisiä ja omaperäisiä piirteitä. Tätä kutsutaan silti melko varauksettomasti luovuudeksi.

Myös minä olen tavoitellut omaan työskentelyyni sitä samaa huolettomuutta, joka on ominaista lapsille. Sen saavuttaminen käytännössä tarkoittaisi piirustus- taidosta ja tiedosta pois oppimista. Tämä ei ole tietenkään mahdollista, mutta olen kehittänyt itselleni piirtämiseen metodeja, jotka jollain tavoin simuloivat tätä pii- rustustaidottomuutta. Nämä metodit esittelen seuraavaksi.

KUINKA PYRIN IRTI PERFEKTIONISMISTA

Perfektionisti tavoittelee virheetöntä ideaalia, toisin muotoiltuna täydellistä. Täy- dellisen merkitys ei ole kuitenkaan absoluuttinen. Se vaihtelee pyrityn päämäärän mukaan. Entä jos pyrinkin piirtämään täydellisen epätäydellisesti?

Omat esteettiset preferenssini muuttuivat ensin innostuttuani taidesarjakuvasta ja sittemmin aktivoiduttuani flickr-sivuston käyttäjänä. Etenkin flickrin kautta havait- sin kömpelön ja lapsenomaisen, huolettoman piirustustyylin olevan yllättävän suo- sittua. Myös ilmeisen tarkoituksellinen rumien kuvien piirtäminen oli yleistä. Tätä kautta aloin vapautua kauneuden käsityksistäni, ja minulle heräsi halu piirtää ren- nommin. Halusin päästä eroon jäykästä ja hitaasta piirtämisestä ja olla tuotteliaampi.

Vuonna 2013 olin erityisen turhautunut omaan piirtämiseeni ja kuvien tuotta- minen oli tuskallista. Syksyllä kolmas lukuvuosi alkoi serigrafian kurssilla, jos- sa piirtäminen tuli vastaan välttämättömyytenä. Päätin yksinkertaisesti lopettaa

KUVA 5 Serigrafiakurssilla tekemäni vedos nimeltä *Mammanpoika*. Tämä oli yksi ensimmäisistä vasemmalla kädellä tekemistäni töistä.

piirrosjäljestä ja piirtämisestä huolehtimisen ja pakotin itseni välinpitämättömäksi, jotta saisin edes jotain aikaiseksi. Ryhdyin piirtämään vasemmalla eli heikommalla kädelläni.

Havaitsin lähes välittömästi nauttivani piirtämisestä väärällä kädellä, koska en kokenut olevani vastuussa piirroksen ulkonäöstä. Vapiseva ja epävarma käsi toi viivan voimakkuuksiin vaihtelevuutta ja viivaan elävyyttä. Huomasin myös kuva-aiheitteni vapautuvan. Piirsin serigrafian kurssilla pääasiassa jokseenkin mauttomia teoksia (KUVA 5). Oleellista tässä metodissa oli tietoisuus siitä, että vaikka yritäisin en kykenisi saavuttamaan täydellistä kuvaa vasemman käden heikohkon hienomotoriikan vuoksi. Täten lakkasin odottamasta itseltäni liikoa ja annoin töiden yllättää itseni. Piirtämiseni sai hyvän alkuvauhdin ja piirsin seuraavan puolen vuoden ajan lähes kaiken vasemmalla kädellä.

Vaikka vasemman käden piirtäminen vapautti minut suuresta osasta epäonnistumisen pelkoani, jäi pohjalle vielä jonkinlainen epävarmuus. Odotin piirustuksiltani edelleen liikaa. Kun yritin piirtää tarkoituksellisen rumasti, en kokenut onnistuvani edes rumuuden tavoittamisessa. Päätin ottaa käyttöön uusia keinoja. Aloin piirtäessäni keskittyä olemaan ajattelematta piirustusta. Tämä aktiivinen ei-ajatteleminen auttoi kuvien ennakkoluulottoman ammentamisen alitajunnasta. En päättänyt piirtämieni kuvien aiheita etukäteen, vaan annoin kuvien virrata paperille intuitiivisesti. Tällöin asemani kuvan piirtäjänä hämärtyi. En voinut tuntea pettymystä teoksestani, koska en kokenut tehneeni selkeitä valintoja kuvan ulkonäön tai aiheen suhteen.

Sain piirtämiseni näillä metodeilla hyvään vauhtiin ja saavutin kaipaamani tuotteliaisuuden. Aloin myös käyttämään viivainta nopeuttaakseni piirtämistä ja saadakseni tarvittaessa aikaan suoria viivoja.

Minulle tärkein tuotteliaisuuden ylläpitäjä on käyttötarkoituksen keksiminen yksittäisille piirroksille. Tästä syystä on syntynyt satasivuinen kirjani *Sillä välin*.

3

PRODUKTIO: SILLÄ VÄLIN

Tässä luvussa esittelen kandidaatintutkielmani produktio-osan eli kirjan nimeltä Sillä välin ja sen tekoprosessin vaiheita. Sen yhteydessä kerron inspiraatiosta ja ajatuksista yksittäisten kuvien taustalla.

MIKÄ TEOKSENI ON?

Kandidaatintyöni tärkein osa on produktio. Määritelmällisesti se voisi olla taiteilijakirja tiukimpienkin määrittelyjen mukaan, mutta sisällöltään se on lähempänä perinteistä zineä.

Marcel Duchampin määritelmä taiteilijakirjasta on hyvin joustava: ”Taiteilijakirja on sellainen, jonka taiteilija on tehnyt tai sellainen, jota taiteilija sanoo taiteilijakirjaksi.” Useimpien määritelmien mukaan oleellista kuitenkin on, että taiteilijakirja on kirja tai kirjan kaltainen. (Lintinen, internetlähde.)

Zine on lyhennelmä sanasta fanzine, joka taas juontaa sanoista fan (fani) ja magazine (aikakauslehti). Sanalla tarkoitetaan yleisesti epäkaupallista pienlehteä tai -julkaisua. Fanzine-kulttuuri sai alkunsa 1940-luvulla science fiction -fanien harrastelijalehdistä. Kopiokoneiden yleistyttyä kulttuuri kasvoi räjähdysmäisesti. (Triggs 2010, 10.) Sittenmin fanzine-sanan on osittain korvannut lyhyemmin zine, sillä aiempi termi koski erityisesti fanin ihailun kohteestaan tekemää pienlehteä. Nykyään zinet ovat yleisiä varsinkin sarjakuvapiirtäjien ja harrastelijataiteilijoiden keskuudessa.

Koen oman teokseni määrittelemisen taiteilijakirjaksi epämieluisaksi, sillä en ole tarkoittanut teostani taideteokseksi, enkä koe olevani taiteilija. Haluan pikemminkin identifioitua harrastelijaksi. Muodoltaan teostani ei voi kuitenkaan kutsua zineksi sen sidosasun vuoksi. Siksi määrittelenkin teokseni yksinkertaisesti kirjaksi.

Sillä välin on syntynyt pyrkimyksestä päästä irti perfektionismista ja sen aiheuttamasta luomisen vaikeudesta. Kirjan kuvien tuottamiseen olen hyödyntänyt edellisen luvun loppuosassa esittelemiäni piirtämisen metodeja. Kaikki kirjan kuvat ja tekstit olen tuottanut vain tätä projektia varten.

NIMESTÄ

Alun perin kirjan sisällön oli tarkoitus koostua mahdollisimman rumista piirroksista. Ajattelin tarkoituksellisen rumien ja ärsyttävien kuvien piirtämisen olevan terapeutista. Tässä vaiheessa kirjan työnimi oli *Rumat & muut*. Hylkäsin kuitenkin suunnitelman pian, koska se tuntui kuljettavan työskentelyäni umpikujaan. Arvelin, etten osaisi olla ylpeä työstäni, jos pyrkisin piirtämään itselleni liian vieraalla tyylillä.

Päästyäni piirtämisessä vauhtiin havaitsin piirtäväni useita piirroksia samasta teemasta tai samalla tyylillä. Piirrookset muodostivat eräänlaisia kuvasarjoja. Näiden lisäksi kirjoitin lyhyitä käsikirjoituksia kirjaan tulevia sarjakuvia varten. Nimeksi muodostui *Sarja kuvia*. Olin siihen hetken aikaa tyytyväinen, mutta jonkin ajan työskentelyn jälkeen se alkoi tuntua etäiseltä. Kaipasin nimen, joka tarjoaisi teokselle punaisen langan, joka sitoisi kirjan satunnaisilta ja irrallisilta vaikuttavat piirrookset yhteen.

Perinteisessä sarjakuvakerronnassa käytetään usein kohtauksesta tai paikasta toiseen siirryttäessä uuden kohtauksen ensimmäisen ruudun yläkulmassa tekstiä ”sillä välin”. Se tuntui sopivalta kirjani nimeksi. On mielestäni hauskaa, kuinka se vihjailee kirjan sivujen välille jonkinlaista ajallista jatkumoa. Se on myös viittaus oman piirtäjäyteni välivaiheeseen, jossa luon paljon, nopeasti ja joskus laadusta tinkien saadakseni otteen piirtämisestä ja kartuttaakseni itseluottamustani.

Olen myös harkinnut englanninkielisen version tekemistä kirjasta, ja englanninkielinen vastine nimelle, *Meanwhile*, on miellyttävän lyhyt ja ytimekäs nimi.

SISÄLTÖ JA KUVIEN AIHEET

Kirjani on satasivuinen. Sivumäärä on oleellinen, sillä se oli kirjan formaatin ohella ensimmäinen seikka, jonka päätin produktion teon aloittaessani. Asetin tavoitteeksi sadan sivun määrän, jotta joutuisin todenteolla työskentelemään itsekkriittisyyttäni vastaan.

En tehnyt selkeitä linjauksia kirjan sisällön suhteen. Päätin etukäteen ainoastaan, että kirja sisältää kuvia ja sarjakuvia. Tämän vuoksi kuva-aiheilla ei ole selkeää yhtenäistä linjaa. Toistuvina aiheina kirjan sivuilla ovat ihmishahmot eri asennoissa ja tilanteissa. Tämä on osittain tietoinen päätös, sillä kaipasin ihmisen piirtämisessä harjoitusta. Muita toistuvia elementtejä ovat esimerkiksi kasvit ja kivet.

Amerikkalainen sarjakuvataiteilija CF, oikealta nimeltään Christopher Forgues, on suurin innoittaja omalle projektilleni. Hänen teoksensa *Sediment*, *Mere* ja *Powr Masts 2 & 3* (2008–2013, PictureBox; KUVAT 6 & 7) olivat viimeiset lisäykset kirjahyllyni sarjakuvakokoelmaan ennen piirtämisen aloittamista. Erityisesti *Sediment* vaikutti kirjani konseptin muotoutumiseen. *Sediment* koostuu piirroksista ja maalauksista, jotka jakautuvat sarjoihin. Sarjallisuuden luo perättäisten kuvien yhtenäinen piirrostyylili, -tekniikka tai kuva-aihe. Kirjan lopussa on kaksisivuinen sarjakuva, joka kommentoi kirjan merkitystä (KUVA 8). Innostuin kirjasta erityisesti siksi, että se on sekavahkosta ja poukkoilevasta sisällöstään huolimatta harvinaisen yhtenäinen ja mielenkiintoa herättävä kirja. Se sai minut pohtimaan tulevan kirjani lukukokemusta, vaikka oma kirjani onkin tarkoitettu ensisijaisesti itseäni varten.

KUVA 6 Aukeama Christopher Forguesin teoksesta *Mere* (2012). Teos on kokoelma Forguesin vuoden aikana tuottamia zinejä. Se sisältää oman kirjani tapaan sarjakuvia ja piirroksia.

KUVA 7 Forguesin sarjakuvakirja *Powr Mastrs 3* (2008).

KUVA 8 *Sedimentin* lopussa on sarjakuva, jossa kaksi lasta keskustelelee löytämästään kirjasta:

- Joku teki sen muiden ihmisten nähtäväksi.
- Onko se tärkeä kirja?
- Olemme eksyksissä, joten jos siinä ei ole jonkinlaista karttaa... Ei.

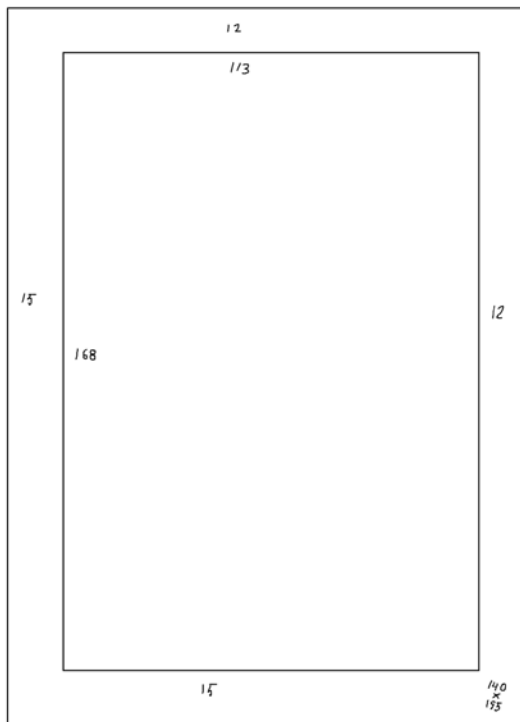

Forgues havainnoi lukukokemusta seuraavasti: ”Sarjakuva on tarkoitettu luettavaksi. Voit tönäistä, mutta on annettava jotain mihin tarttua. Muutoin lukija putoaa kyydistä ja havaitsee istuvansa tuolilla tuijottamassa paperia. Tällä tavoin menetät lukijasi, koska olet rikkonut sopimuksen.” (Forgues, internetlähde) Vaikka oma kirjani ei ole sarjakuvakirja, koen tämän koskettavan myös omaa teostani. On mahdollista, että osa lukijoista selaa kirjani läpi löytämättä siitä tarttumapintaa. Sitä välttääkseni olen sisällyttänyt kirjaan tekstiä (KUVA 11) sekä sarjakuvan, jossa puhuttelen lukijaa (sivulla 18: KUVA 12). Koen tekstin olevan ratkaisevassa asemassa kirjan lukemisen nopeuden suhteen. Toisin kuin kuva, teksti on vaikea ohittaa pelkällä vilkaisulla.

Harkitsin esipuheen tai artist’s statementin kirjoittamista produktioni alkuun. Siinä olisin selittänyt tutkielmassa käsittelemiäni aiheita lyhyesti antaen lukijalle näkökulman kuvien tarkasteluun. Se jäi kuitenkin aikataulullisista syistä tyngäksi. Kirjan alussa lukee: ”Katso nyt! Niin monta kuvaa! Minkä uurastuksen nämä ovatkaan luojaltaan vaatineet.” Tämän jälkeen seuraa epämääräinen sisällysluettelo, jossa listaan kirjan kuvasarjojen ja sarjakuvien nimet kronologisessa järjestyksessä. Epämääräisen luettelosta tekee se, että kirjassani ei ole sivunumeroita. Nämä jätin pois sekä tyyllillisistä syistä että siksi, etten kokenut niitä merkittäviksi.

Kirjan loppuun kirjoitin kiitokset produktion tekemisessä minua tukeneille tai auttaneille henkilöille.

Esittelen seuraavaksi ajatuksiani yksittäisten piirrosten taustalla.

KUVA 9 Tästä kaikki alkoi. Ennen piirtämisen aloittamista päätin kirjalleni formaatin sekä kehyksen sarjakuvia varten.

Kirjan mittoihin vaikutti se, että halusin tulostaa kirjani A4-arkeille niin, että voisin käyttää bleedejä.

KUVA 10 Tämä kuva on ensimmäinen aukeamakuva, jonka tein kirjaani. Käytin henkilöiden piirtämiseen apuna valopöytää. Piirsin yhden hahmon ensin lyijykynällä erilliselle paperille, jonka jälkeen siirtelin sitä toisen paperin alla aloittaen piirtämisen oikeasta alakulmasta.

Otin valmiista piirroksista kopion akvarellipaperille, jonka maalasin guassiväreillä. Vahvistin osaa piirroksen ääriviivoista Photoshopissa.

Tätä teosta tehdessäni ajattelin amerikkalaisen Henry Dargerin (1892-1973) teoksia. Darger on yksi yleisimpiä outsider artin (joskus 'art brut' eli raaka taide) yhteydessä mainittavia nimiä. Darger eli aikuisikänsä erakkona tuottaen 35 000 sivua tekstiä ja kuvia. Hänen kuvissaan toistuu androgynit lapsihahmot mielikuvituksellisissa tilanteissa. Myös hän käytti piirtämisessään apuna läpipiirtämistä. (Yu 2004.)

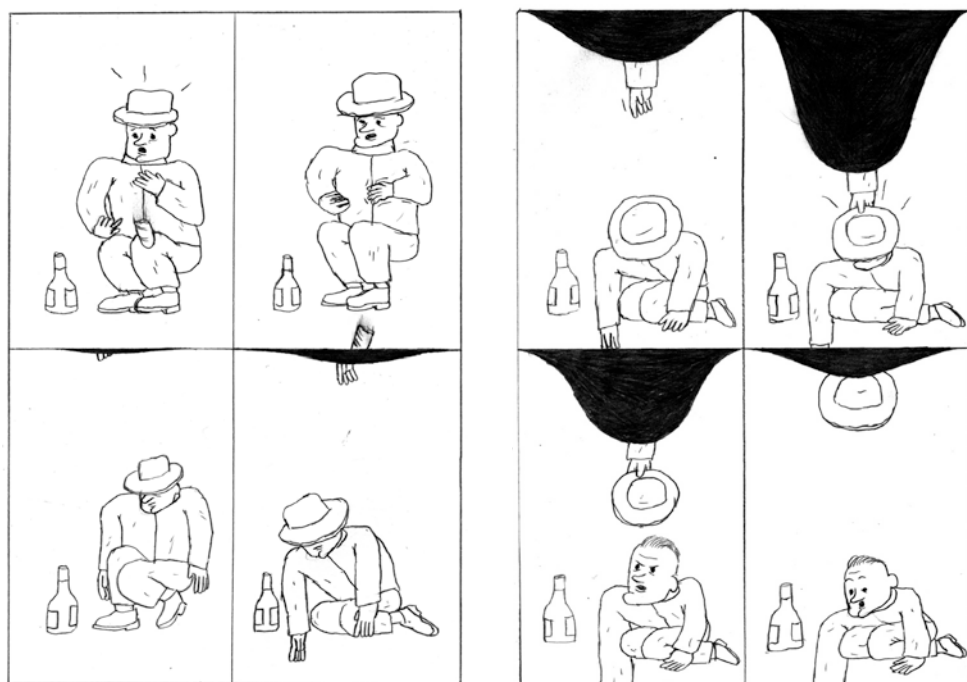
KUVA 11 Halusin kirjaani kuvien oikean tekstin. Tähän piirustukseen sain idean Victor Segalenin (1878-1919) kirjasta *Maalauksia* (2002, Basam Books). Kirjassa Segalen kuvailee mielikuvituksellisesti ja unenomaisesti kiinalaista maalaustaidetta vain sanoja käyttäen.

Käytin tekstin taittoon Fournier MT -fonttia. Samaa fonttia käytin kirjan alkusivuilla, kiitoksissa ja tässä tutkielmaosiossa.

KUVA 12 Koska kirjassani ei ole selkeää tarinaa, tarvitsin sisäsivuille jotain, joka pysäyttää lukijan. Tämä sarjakuva nimeltä *Kato mitä tein!* on humoristinen viesti kirjaa selaavalle. Se kehottaa lukijaa hidastamaan kirjan selaamista ja keskittymään yksityiskohtiin.

Alun perin halusin sarjakuvasta monisivuisen, mutta en saanut sitä jatkettua inspiraation puutteen vuoksi. En uskaltanut pysähtyä piirtämään jatkoa väkisin, sillä aikatauluni pakotti minut pysymään tuotteliaana.

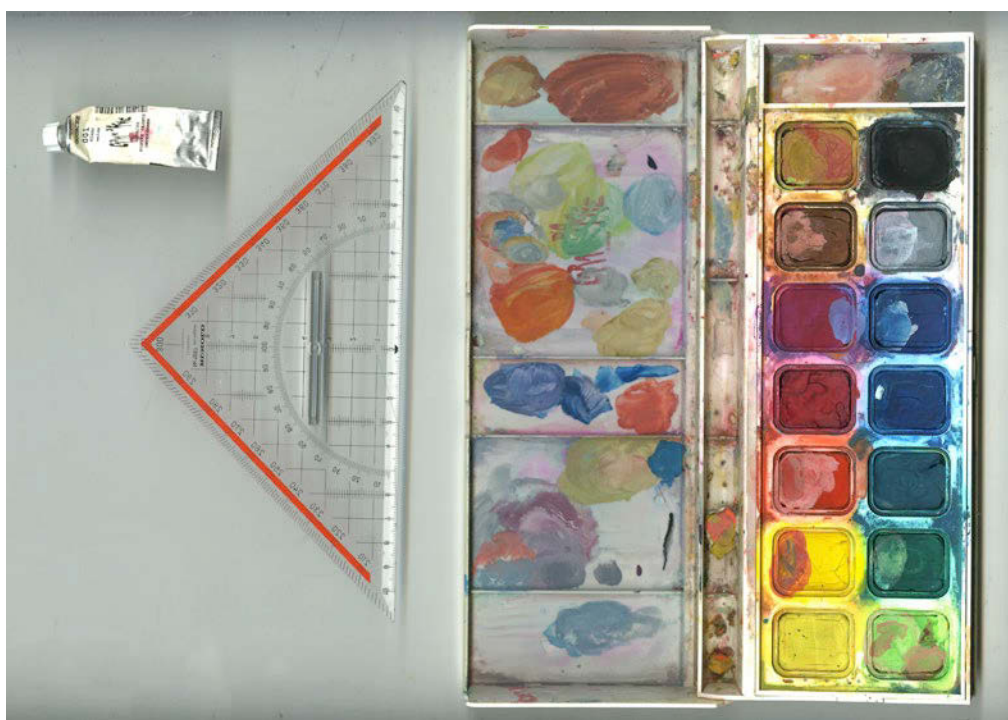

KUVA 13 *Aikamatkaaja* on leikkisä kymmensivuinen sarjakuva kirjani loppupuolelta. Tein sen, koska kaipaasin harjoitusta saman hahmon piirtämisessä moneen kertaan. Tässä sarjakuvassa seikkaileva matkaaja toistuu neljäkymmentä kertaa.

Noin puolet kirjan piirroksista tein vasemmalla kädellä. Tämän piirsinkin oikealla. Pyrin simuloimaan vasemman käden ontuvaa viivaa pitelemällä kynää hankalassa asennossa ja piirtäen kynällä nykivästi.

VÄLINEIDEN VALINTA JA JÄLKIKÄSITTELY

Ajattelin aluksi piirtää kirjani kuvat käyttäen kaikkiin kuviin samaa piirustusvälinettä, jotta kirjani olisi ilmeeltään yhtenäinen. Ensimmäiset kuvat teinkin käyttäen vain mustaa kuulakärkikynää. Kaipasin kuitenkin vaihtelua työskentelyyn ja aloin käyttää piirtämiseen myös lyijykynää, tusseja, puukyniä sekä guassivärejä. Kaikki käyttämäni piirustusvälineet ja paperit löytyivät omasta takaa. Halusin pitää kulut mahdollisimman pieninä, enkä siksi ostanut mitään uutta.

KUVAT 14 JA 15 Valikoima käyttämiäni piirustus- ja maalausvälineitä.

Ensimmäiset piirustukset piirsin luonnoskirjaani. En kuitenkaan kantanut sitä koko ajan mukani, minkä vuoksi piirsin milloin millekin paperille. Pyrin hyödyntämään mahdollisimman halpoja papereita, jotta en stressaisi hyvien materiaalien tuhlaamista. Tämä oli oleellinen ratkaisu, sillä huomasin piirtäväni vapautuneimmin halvimmille papereille (KUVA 16).

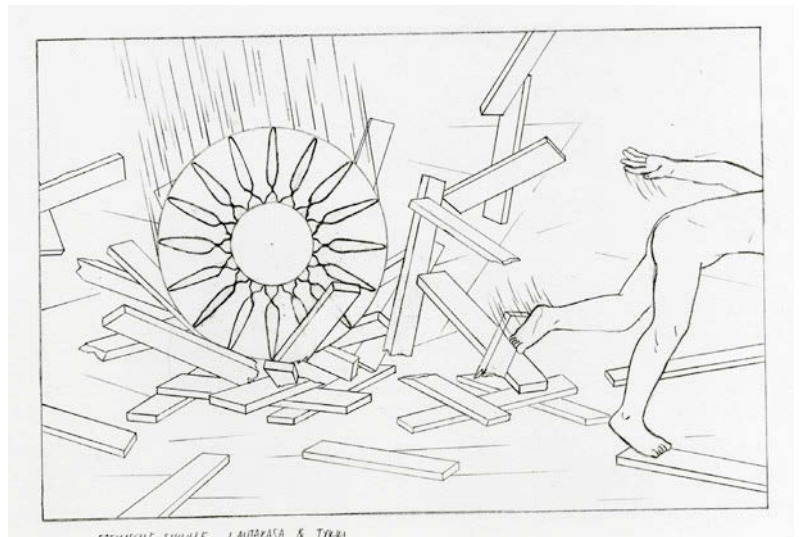
Käytin värikuvien tekemiseen kopiokonetta. Piirsin ensin viivapiirroksen lyijy- tai mustekynällä. Tämän jälkeen otin piirroksesta kopion, jonka väritin suoraan tusseilla tai puuväreillä. Joissain kuvissa, joihin käytin guassivärejä, asetin läpikuultavan japaninpaperin kopion päälle ja maalasin läpi. Lopulliset kuvat tein yhdistämällä väritason ja viivapiirroksen Photoshopissa (KUVAT 17 JA 18).

Pyrin työskentelyssäni mahdollisimman pieneen määrään jälkikäsittelyä monesta syystä. Ensinnäkin, näin jouduin keskittymään kuvien tekemiseen valmiiksi asti paperilla. Toiseksi, kuvien suuri määrä olisi tuottanut liikaa työtä tietokoneen äärellä ja halusin varata suurimman osan työskentelyajasta piirtämiseen. Kolmanneksi, halusin piirrosten jäljen pysyvän orgaanisena ja väripintojen epätasaisina. Käytin muutamaa poikkeussivua lukuun ottamatta Photoshopia ainoastaan paperin tekstuurin häivyttämiseen, sävyjen hienosäätöön ja värien yhdistämiseen viivapiirroksiin. Vain muutamassa sivussa tein kuviin sisällöllisiä muutoksia koneella (KUVA 19).

KUVA 16 Noin neljäsosan kirjan kuvista piirsin ohuelle muistivihon paperille, jonka alareunaa somistaa kuvatunnus sekä teksti *UNIVERSIDADE da MADEIRA*. Tälle paperille piirtäminen oli helppoa ja vapautunutta, sillä en kokenut tuhlaavani piirtämiseen mitään arvokasta.

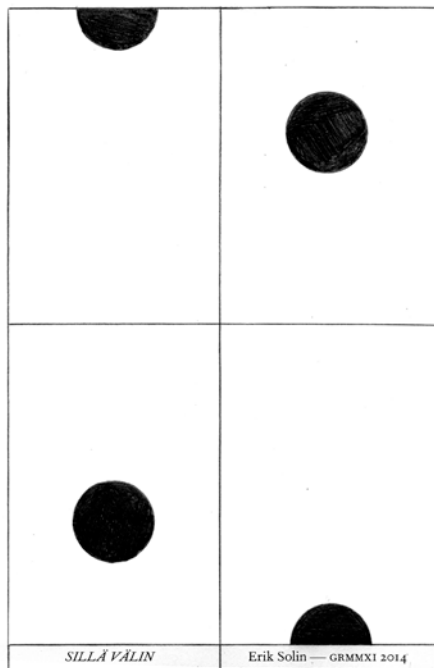

KUVAT 17 JA 18 Yllä on kopio lyijykynäpiirroksesta ja alla toisen kopion päällä japaninpaperille maalaamani guassitaso. Yhdistin kuvat, häivytin paperien tekstuurit ja hienosäädin värit Photoshopissa.

KUVA 19 Skannaus kirjan sivua varten piirtämistäni elementeistä. Kolmisivuisen sarjakuvan *Lähettilä vastaan ottaja* tittelisivu on ainoa, jonka koostin kokonaan tietokoneella. Tulostin valmiin mustavalkoisen kuvan ja väritin sen puuväreillä.

KUVAT 20, 21 JA 22 Vasemmalta oikealle: kirjani takakansi, selkä ja etukansi.

KANNET JA SELKÄ

Kansien kuvitukset ovat viimeiset piirroksset, jotka tein kirjaani. Oli miltei mahdotonta piirtää kirjan koko sisältöä edustavat kuvat. Kävin keskusteluja ystäväieni kanssa ja sain heiltä ehdotuksia aina tyhjästä valkoisista kansista valokuvakansiin. Päätin kuitenkin itsepintaisesti pitäytyä kiinni löyhässä konseptissani ja suhtauduin kirjan kansiin kuin kirjan sisäsivuihin. Jätin täten turhan suunnittelun ja luonnostelun väliin ja istuin alas piirtämään.

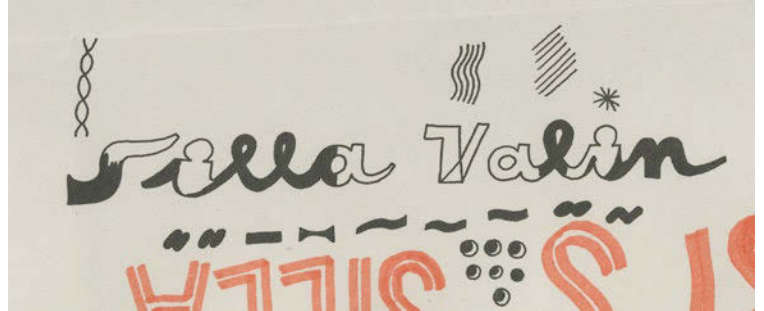
Kirjan kannessa on piirros abstraktista kangasmaisesta massasta, jonka seassa ja ympärillä leijuu lautoja. Kankaan seasta tulee esiin kaksi kättä, joista toinen pitelee kiinni laudasta ja toinen ympyränmuotoisesta kyltistä. Kyltissä lukee *SILLÄ VÄLIN*. (KUVA 22.)

Kannen oikeassa alakulmassa on monogrammi. Yleisesti monogrammi tarkoittaa kahdesta tai useammasta kirjaimesta muotoiltua koristeellista nimitunnusta. (New Oxford American Dictionary) Harkitsin tunnuksen tekemistä vain nimeni alkukirjaimista. Päädyin kuitenkin muotoilemaan logon koko nimestäni, jotta se olisi tunnistettavampi, eikä kanteen tarvitsisi lisätä erikseen nimeä. Piirsin logon kehukset viivainta käyttäen ja kirjoitin nimikirjaimeni vasemmalla kädellä.

Säädin kuvan värit ja väritin taustan Photoshopissa. Tein kannesta monta eri väriversiota. Päädyin mustaan taustaan, koska kaipasin vaihtelua kirjan sisäsivuja hallitsevalle valkoiselle taustalle. Vaihdoin kankaan värin siniseksi ja laudat vihreänharmaaksi, jotta ne sopisivat kirjan selän väreihin. Myös käsien punertava sävy löytyy kirjan selästä.

Tein selkää varten Sillä välin -tekstin, mutta päädyin käyttämään vain ä-kirjainten pisteiksi tarkoittamiani kuvioita (KUVA 23). Päädyin jättämään tekstin pois selästä, koska selän funktio ei ole mielestäni välttämättä informatiivinen. Tärkeämpää on, että se tekee kirjasta tunnistettavan ja mielenkiintoa herättävän. (KUVA 21.)

Takakannesta halusin yksinkertaisen ja mustavalkoisen. Piirsin siihen neliruu-tuisen sarjakuvan, jossa musta ympyrä laskeutuu ylhäältä alas. Sarjakuvan alareu-nassa lukee käsinkirjoitetut tekstit Sillä välin, Erik Solin ja GRMMXI 2014. GRMMXI on lyhenne vuonna 2011 aloittaneelle luokalleni. (KUVA 20.)

KUVA 23 Luonnostelin selkää varten *Sillä välin* -tekstiä, mutta päädyin käyttämään vain ä-kirjainten pisteiksi piirtämiäni koristeita.

SIDOSASUSTA

Kirja on lasertulostettu Munken Lynx 120g/m² -paperille. Esilehtiin käytin valkoista pariisinpaperia. Kansi on millimetrin paksuiselle taipuisalle konepahville liimattua paperia Munken Print Cream -paperia. Selkä on tulostettu mustesuihku-tulostimella kankaalle Aalto-yliopiston PrintLabissa.

Kirjan sisuksen paperi vaihtui viime minuuteilla ennen tulostusta. Olin sopinut PrintLabin Eila Hietasen kanssa paperiksi korkeabulkkisen ja karheapintaisen Munken Print white 90g/m²:n. Hypistelin paperia ennen printtausta ja totesin sen opasiteetin liian heikoksi eli paperin liian läpikuultavaksi. Tästä syystä päätin luopua toivomastani karheudesta ja valitsin korkeaopasiteettisemmän, mutta sileäpintaisen Munken Lynxin. Sisäsivujen tulostaminen PrintLabissa säästi minut suurelta määrältä käsityötä, sillä printteri nuuttasi paperiarkit puolestani.

Kirjaa sidottaessa huolellisuus on erittäin tärkeää, jotta kirjan rakenne on toimiva. Epätasainen liimaus, väärä kuitusuunta ja suurpiirteinen tarkkuus viivotinta käytettäessä johtaa käyrään kirjaan ja epäsiistiin lopputulokseen. Tästä huolimatta sovelsin sisällön tuottamiseen käyttämäni intuitiivista työskentelytapaa myös kirjan ulkoasua toteuttaessani. Juha Markulan kirjansidontakurssilla opettamat kirjansidontataidot olivat vielä hyvin muistissa ja täydensin loput peruslogiikalla. Sain Markulalta viime hetken vinkin selän sitomiseen niin, että sen voi toteuttaa ilman bindejä eli selän sidontaa vahvistavia tukinauhoja (sivulla 24: KUVA 24). Halusin selän sidoksesta mahdollisimman tasaisen, koska halusin pitää avoinna mahdollisuuden selkäkankaan liimaamisesta kiinni paperipinkkoihin. En kuitenkaan lopulta halunnut tehdä niin, koska pelkäsin sen heikentävän kirjan aukenemista.

Vahvistin kansien ja selän kestävyyttä liimaamalla kluuttikankaan selkäkankaan ja kansien takapuolelle. Tämä jäykisti selkää hieman enemmän kuin olin oletanut, mutta taivuttelin selkämystä niin pitkään, että kankaiden kuidut pehmenivät ja alkoivat joustaa.

Olin mitannut kirjan sisällön paksuuden Bookwellin nettisivuilta löytyvällä mitoitustaskurilla (internetlähde: Mitoitustaskuri). En huomannut kansia liimatesani korjata paperinvaihdon tuomaa lisäystä sisäsivujen kokonaispaksuuteen. Tästä syystä kirjan sisältö oli vajaan millimetrin liian paksu kirjan kansien väliin. Tämä olisi aiheuttanut kansien ulospäin harottamisen. Rohkenin ottaa riskin ja laitoin sisuksen tiukkaan puristukseen muutamaksi minuutiksi, jotta pinkkojen taivekohta painuisi kasaan. Tämä onnistui vahingoittamatta kirjaa.

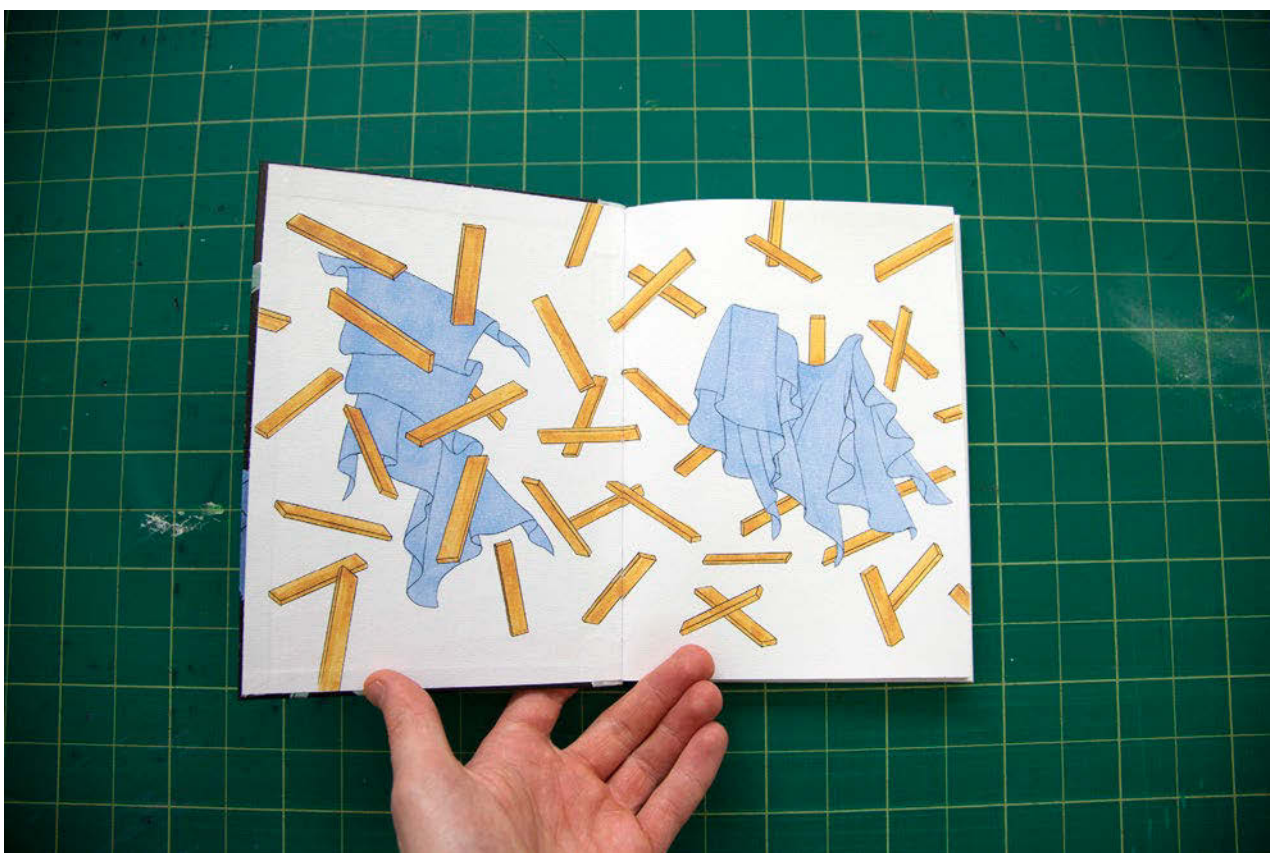
Lopuksi liimasin esilehdet kiinni kansiin ja asetin valmiin kirjan puristuksiin yön yli kuivumaan. Lopputulos vastaa odotuksiani. Kirjan selkä on edelleen hivenen jäykkä, ja selän kankaan pinnoite saattaa alkaa halkeilemaan taitekohdista ajan kuluessa. Kirja pysynee kuitenkin hyvin kasassa selän vahvikekankaan ansiosta.

KUVA 24 Sidoin kirjani ohuella karhunlangalla. Juha Markula neuvoi vahvan sidontatavan, niin ettei selkään tarvita tukinauhoja.

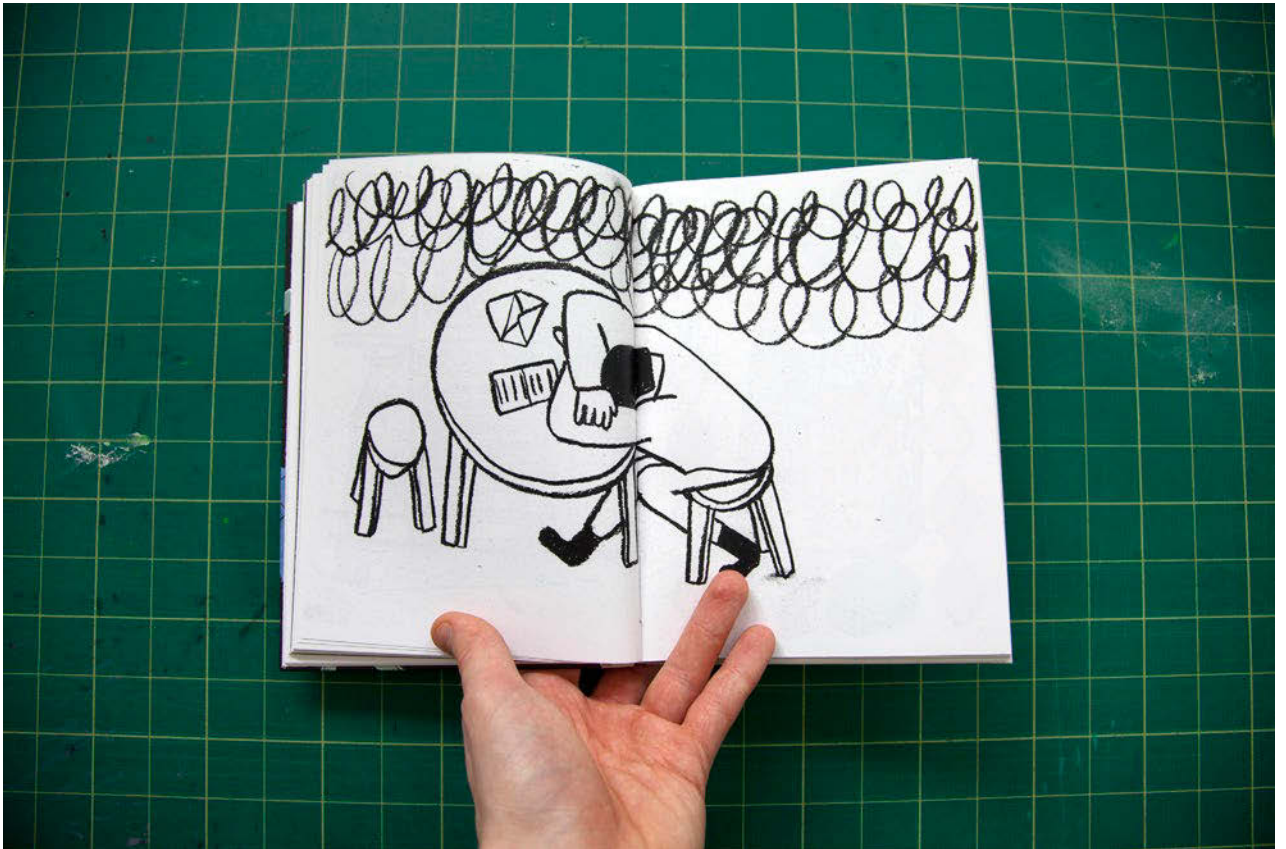

VALMIS KIRJA KUVIN

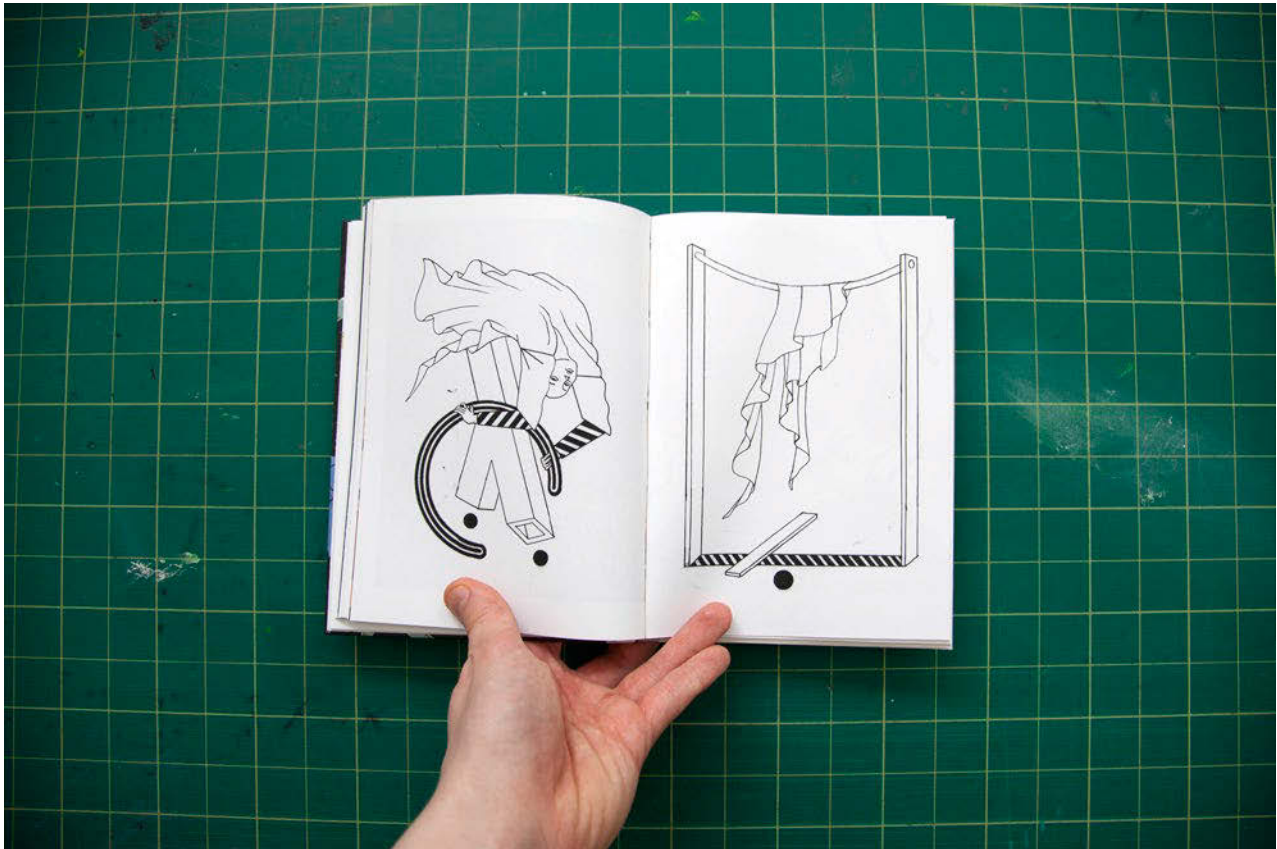

4

LOPUKSI

Kun valitsin kandidaatintyöni aiheen, tiesin haukkaavani kenties liian suuren palkan. Jätin ilmottautumatta kevään kurseille, jotta saisin keskittyä sen tekemiseen antaumuksellisesti. Työn tekeminen vaatikin minulta kolme täyttä kuukautta, joista viimeinen kului ilman vapaapäiviä.

Olin valmis tähän koitokseen, sillä en valinnut aihetta ainoastaan suorittaakseni kandidaatintyön. Olin kaivannut jo pitkään opiskeluaikana mahdollisuutta tehdä kokonaisen kirjan alusta loppuun ja kandiprojekti tarjosi tähän oivan mahdollisuuden.

Kuten kaikkien pitkäkestoisten projektien kanssa, innostukseni työskentelyä kohtaan koki ylä- ja alamäkiä. Kirjan sivujen täyttäminen alkoi kiitettävällä vauhdilla, ja teinkin alkuvaiheessa mielestäni onnistuneimmat piirrokset. Kuukauden työskentelyn jälkeen koin kuitenkin suvantovaiheen, jonka aikana turhauduin piirtämiseeni ja tyytyväisyyden tunnetta oli vaikea tavoittaa. Pääsin kuitenkin vaiheen yli jatkamalla työskentelyä siitä välittämättä. Loppuvaiheessa kiire ja työn määrä alkoi tuntua stressaavalta enkä uskaltanut ottaa kokonaisia vapaapäiviä työnteosta. Edessä hämmöttävä deadline piti minut kuitenkin toiveikkaana.

Tutkielman kirjoittaminen oli alusta loppuun asti jokseenkin vaivalloista, mutta koen hyötyneni tutkielman tekemisestä suuresti. Erityisesti lasten taiteesta lukeminen sai ajatteluni heräämään ja aion jatkaa kuvataidekasvatuksen kirjallisuuteen perehtymistä. Myös perfektionismini juurien pohtiminen oli kehittävää. Se auttoi ymmärtämään ajattelutapaani ja käsittämään seikat, jotka haluan piirtämissäni muuttaa.

Olen hieman harmissani, että jätin haastattelut kokonaan pois tutkielmastani. Näin niiden laatimiseen ja käsittelemiseen paljon vaivaa. Niistä oli silti hyötyä tutkielmani pääasioiden hahmottamisessa.

Projektin tavoitteina oli piirtämiseni kehittäminen ja perfektionismista irti pääseminen sekä produktion valmiiksi saaminen täydessä mitassaan.

Perfektionismista irtautuminen on kunnianhimoinen tavoite. Se tarkoittaa yhdestä luonteenpiirteestäni luopumista. On vaikeaa arvioida kuinka hyvin onnistuin tavoitteessani, sillä perfektionismia on hankala mitata. Olen kuitenkin havainnut piirtämissäni muutoksia. Epäonnistumisen pelko on entiseen verrattuna vähäisempää. En myöskään koe turhautuvani helposti, jos teen virheitä piirtäessäni. Odottamaton piirrosjälki ja virheet pikemminkin yllättävät positiivisesti.

Ratkaiseva tekijä rentoutumisen saavuttamiseen on ollut uskoakseni valsemmalla kädellä piirtäminen. Sitä kautta olen saanut itseluottamusta myös

vahvemman käden piirtämiseeni. Paljon työtä on kuitenkin vielä edessä ennen kuin kykenen soveltamaan piirtämistäni monipuolisempaan työskentelyyn. Tämä projekti oli joka tapauksessa tärkeä askel tavoitettani kohti.

Sillä välin valmistui, joten suurin tavoitteistani toteutui. Olen kirjaan tyytyväinen, vaikka jouduinkin viimeistelemään sen kiireessä. Tuntuu hyvältä pidellä kädessään monen kuukauden työskentelyn tulosta konkreettisena esineenä. Vaikka en pidäkään kirjan jokaisesta piirustuksesta, koen että jokaisella on siellä paikkansa ja merkityksensä prosessin kannalta. Tunnen ylpeyttä saavutuksestani ja uskon, että aloitan seuraavan kirjan työstämisen jo kuukauden sisällä. Seuraavaksi aion keskittyä tarinankerrontaan sekä kuvin että sanoin.

Tulostin ja sidoin kirjoja tätä tutkielmaa varten vain kaksi kappaletta, mutta aion valmistaa vielä muutaman kappaleen omaan kirjahyllyyni ja ystäväilleni. Teen myös kirjan kuvasarjoista pieniä zinejä, joita lähetän ainakin haastattelemilleni piirtäjille kiitokseksi. Olen myös ajatellut kirjani näyttämistä Sarjakuvakeskuksella kustantajille tai muille taiteilijoille. Olisi hienoa jos onnistuisin kirjallani saamaan jalkani sarjakuvamaailmaan avautuvan oven väliin.

LÄHTEET

PAINETUT LÄHTEET

DAY, MICHAEL (1981)

Artikkeli: Research into Learning and Arts Education;
Insea Pre-conference on Research Into Ideology, Learning, Evaluation and Arts Education: Congress Book, Rotterdam, 7 & 8 August 1981;
Godefrooij, Peter (toim.)
National Institute for curriculum development; Enschede, Alankomaat

OJA, ONNI 1957

Piirtämisen taito 1978
WSOY, Porvoo

SALMINEN, ANTERO 1994

Artikkeli: Varhaislapsuuden kuvat; *Pääjalkainen. Kuva ja havainto* 2005;
Koskinen, Inkeri (toim.)
Taideteollinen korkeakoulu; Hollola

TRIGGS, LEAN 2010

Fanzines. The DIY Revolution
Chronicle Books; San Francisco, Kalifornia, Yhdysvallat

PAINAMATTOMAT LÄHTEET

FORGUES, CHRISTOPHER 2011

Haastattelu: ”You Have to Make a Space”; haastatteliija: Seneca, Matt;
<http://www.hoodedutilitarian.com/2011/02/you-have-to-make-a-space/>
viitattu 14.4.2014

KÄSIEN HIENOMOTORIIKKA

http://www.hus.fi/sairaanhoito/sairaanhoitopalvelut/foniatria/lapsen_neuropsychologinen_arvio/kasien_hienomotoriikka/Sivut/default.aspx;
viitattu 8.4.2014

LINTINEN, JAAKKO 1988

Taiteilijakirjoista

<http://www.rikart.fi/about/>

viitattu 13.4.2014

MITOITUSLASKURI

<http://www.bookwell.fi/default.asp?sivuID=26624&component=/mitoituslaskuri/default.asp&laskuriID=1>

viitattu 17.4.2014

NEW OXFORD AMERICAN DICTIONARY

Apple Mac OS X Dashboard Dictionary

PERFECTIONISM (PSYCHOLOGY)

[http://en.wikipedia.org/wiki/Perfectionism_\(psychology\)](http://en.wikipedia.org/wiki/Perfectionism_(psychology))

viitattu 9.4.2014

TAITO

<http://fi.wikipedia.org/wiki/taito/>

viitattu 4.4.2014

YU, JESSICA 2004

Dokumenttielokuva: *In the Realms of the Unreal*

Cherry Sky Films, Diorama Films, Independent Television Service (ITVS)

KUVAT

Kaikki tutkielman kuvat olen kuvannut itse.

